

Korošec.

Izhaja vsak petek
v Kranju.

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo »Korošec« v Celovcu. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petletno vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Posamezne številke
stanejo 10 vln.

Štev. 31.

Celovcu, v petek, dne 18. julija 1908.

Leto I.

Koroški slovenski poslanec, na noge!

Vsem nam je v spominu, kako so se napejnali naši voditelji ob svojem času, da spravijo poslanca Grafenauerja v blaženi »slovenski klub« dr. Šustersiča.

Poudarjalo se je tedaj, da je poslanec Grafenauer le s pomočjo tega kluba prišel v proračunski odsek, kjer bo bogve kaj dosegel za koroške Slovence. Toda mi čakamo in čakamo, a o kakšnih uspehih za nas od strani tega toli hvaljenega kluba ni ne duha ne sluha.

Dannadan se nam godijo hujše krivice kakor kdaj prej, dan za dnevom vedno bolj zapostavljajo pri koroških uradih ter poganjajo ven slovenski jezik. In slovenski klub? Umaknil je svoj nujni predlog radi teh očitnih krivic na Koroškem. Zakaj, ne vemo; le to vemo, da prosi »Mir«, da se naj slovenski časopisi ne izpodtikajo nad tem in da naj se naprej potrpežljivo čakamo in gledamo, kako se teptajo naše pravice na Koroškem.

No, molčati hočemo o tem; toda vprašamo: Kaj pa je drugega dosegel naš poslanec s pomočjo tega slavnega Šustersičevega kluba, v katerega so ga potisnili naši slavni voditelji koroški?

Ali ima Grafenauer pokazati v tem klubu za svoje volilce kake vspehe in pridobitve na gospodarskem polju?

Kolikor ve vsa javnost, zasleduje Šustersičev klub le kranjsko-klerikalne strankarske namene in potrebe; za kranjske strankarske namene izkoriščajo svoj upliv, na Kranjskem so dosegli moč in pod-

pore, ubogega Grafenauerja, edinega našega slovenskega poslanca koroškega, pa pustijo stati in čakati v kotu za vratmi, kdaj bo odpadla od kranjsko-klerikalne mize kaka drobtina, da se zamaši z njo usta koroškim Slovencem, ter se jim zavežejo oči in ušesa...

Ali so res Korošci zato poslali Grafenauerja v Šustersičev klub, da bodelal kranjski klerikalni gospodi stafazo? Ali so Korošci, katerih položaj je najbolj obupen in najžalostnejši v Avstriji, res samo zato tukaj, da se jih samo pomiluje, ima zanje lepe »tužne« besede, pa prazne roke!

Koliko časa bodeš se stal praznih rok in mirno gledal za vratmi, koroški slovenski poslanec, preziran od svojega kluba?!

S kolikim zaupanjem so poslali Korošci svojega Grafenauerja na Dunaj! Vse svoje moči so napeli, da prodrejo s svojim kandidatom, bil se je boj za življenje in smrt. Vsa Slovenija je bila pijana Grafenauerjeve zmage, kajti od njega se je pričakovala rešitev koroških Slovencev.

Zdaj je že več kakor eno leto, odkar je Grafenauer izvoljen, toda razmere na Koroškem se niso skoroda nič izpremenile.

Res se je v lepem našem Rožu vzbudilo narodno življenje, toda v osrčju Grafenauerjevega volilnega okraja okoli Guštanja, Prevalj in Možice pa pada ena slovenska trdnjava za drugo v roke naših narodnih nasprotnikov.

Volilci čakajo nestrpuo, da se izpolnijo obljube in nade, ki so jim jih vzbudili »voditelji«, ko so pošiljali g. Grafenauerja v — klub tistega Šuster-

šiča, čez katerega so se pred kratkim tako strašno zabavljali. Človek bi skoro mislil, da se Šustersič zdaj maščuje nad svojimi »prijatelji«. Toda mi Korošci ne bomo več mirno gledali, da bi se kak kranjski prvak z našim življenjem maščevalno igral. Zato kličemo v usodepolnem zadnjem trenotku posl. Grafenauerju: na lastne noge, dokler je še čas!

Katoliška slovenska izobraževalna društva in narodni položaj na Koroškem.

Glejte, Slovenci, kak' leta beže,
v bratovskem delu složimo se!
Bistrimo glave, ganimo roke,
veljavno da bode slovensko ime!

Dandanes, ko manjše narode vedno bolj zatirajo mogočnejši narodi, ko boj za narodne pravice vedno boljbolj raste, je narodna probujenost in izobrazba pogoj obstanka naroda. Za dosego začrtanega smotra so narodne šole in ako te ne upoštevajo narodnega življa, izobraževalna društva. Potrebna so toraj izobraževalna društva na slov. Koroškem tembolj, ker nam primanjkuje narodnih šol in se nam vsiljujejo ponemčevalne utrakvistične šole. Z veseljem je toraj pozdraviti ustanove, ki bi popravile, kar so slabe šole popačile, ki bi privedle narod zopet na pravo, s časom zgrešeno pot.

Ustanovila so se kjer le mogoče katoliška, izobraževalna društva, katerih namen pa ni delovati v probujo naroda; kajti dejstvo je, da je ravno

PODLISTEK.

Spomini na baško jezero.

O naših krajih ob baškem jezeru se prav redkokdaj kaj sliši po našem časopisju. Zanimanje ljudstva za javno življenje se od dne do dne širi, saj imamo že v vsaki zakotni vasi svoje »politika-stre«. Samo naši kraji okrog baškega jezera, posebno Bače in Loče so danes skorajdane popolnoma pozabljeni, čeravno je ta krasen kraj po svoji legi, zlasti pa po otvoritvi nove železnice, za nadaljnji razvoj koroškega Slovenstva tako neprecenljivega pomena, da bi ga morali čuvati kakor punčico svojega očesa.

Površnemu opazovalcu se bo zdelo, da v teh krajih sploh vse spi. In vendar ni tako. Tudi pri nas se »dela politiko« in še prav pridno; vendar pa od strani, od katere nimamo nič dobrega upati. Ogrorna večina ljudstva res spi, je popolnoma nezavedna in se ne briga, kaj se godi v najbližji bližini. Zato pa je pridno na delu gotova klika, ki vzpričo zaspanosti mase tem uspešnejše dela v našo propast in je tem nevarnejša, ker s svojo hinavščino in zavratnostjo zastruplja zdravo jedro našega ljudstva. Za marsikaterim navidezno najnedolžnejšim obrazom se skriva včasih prebrisan »politika-ster«, ki pri vsem išče le svojega dobička, ker mu

je srčna žila pri žepu priraščena. Zato se nam zdi potrebno, da tudi o našem kraju enkrat odkrito in odločno besedo izpregovorimo, ki naj ubogo ljudstvo zdrami ter mu pokaže njegove »prijatelje« v pravi luči.

Nemška gospoda, ki se ji po lepi slovenski zemlji tako zelo sline cedijo, se je v zadnjem času z vso močjo vrgla ravno na Bače in Loče. Nemško-nacionalni poslanec Steinwender se je menda kar odkrito izrazil, da morajo Nemci ravno na baško jezero obračati največjo pozornost; to je, po domače rečeno, da morajo delati na to, da dobijo tudi v teh krajih čimprej komando v svoje roke, da na ta način zaženejo prej ko mogoče klin med gornje- in dolnjekoroške Slovence. To bi seveda njih nadaljnje prodiranje v okostje slovenskega naroda znatno pospešilo, da bi tem lažje in tem prej zamogli potisniti zadnjega Slovenca z rodne njegove zemlje. In na našo veliko žalost moramo reči, da se v tem Steinwenderjevem duhu tudi že prav pridno dela. V popolnoma slovenskih Bačah smo prišli srečno že tako daleč, da se s slovenskimi groši vzdržuje že podružnica zloglasne »Št. imarke«, ki bi pač zadnjega Slovenca najrajše v žlici vode utopila. »Kako je to vendar mogoče?« — bo marsikdo prašal. Saj bi domačih pravih Nemcev še po dnevu morali iskati z laterno. Prišlo je pač par privandranih Nemcev, ki iščejo tu pri Slovencih

svojega zaslužja in bi morali že zato gledati, da s svojimi slovenskimi sosedi v miru živijo. Saj pravega, poštenega in odkritosrčnega Nemca Slovenec nikdar ne sovraži, nasprotno je vsak Nемеc med Slovenci še vedno dobro izhajal. Slovenec sploh ne pozna sovraštva do drugih narodnosti, on je tudi z Nemcem rad prijatelj, dokler se tudi Nемеc pošteno obnaša. Slovenec je miroljuben skozinokoz. Žal, pa to lepo lastnost le redkokdaj najdemo pri Nemcu. Že preveč je podoben onemu ježu, ki ga je lisica dobrodušno sprejela v svoje domovanje, ki se je pa, kakor hitro je prišel noter, tako razkoratil, da se mu je morala lisica umakniti. Kolikokrat pride v popolnoma slovensko vas kak Nемеc, ki je reven in sploh nima ničesar. Slovenci ga seveda dobrovoljno sprejmejo in ne vprašajo, kakšne narodnosti je, samo da je pošten. Nемеc pa je večji špekulant kakor Slovenec in tako si s slovenskim denarjem le prekmalu opomore in pride do boljšega kruha. Ali Nемеc tudi tiste lepe lastnosti, ki ji pravimo »hvaležnost«, ne pozna. Slovence začnejo taki privandraci sovražiti in prvi cilj je, da dobijo v občini vso komando v svoje roke. In tako vidimo, da v popolnoma slovenskih občinah komandira par — privandranih Nemcev. Ti potem delajo s slovenskim ljudstvom, kar se jim poljubi. Ne bilo bi pa nikdar tako žalostno, ako bi med Slovenci sa-

Naročajte pravi domači koroški list „Korošec“!

v krajih, kjer se nahajajo izobraževalna društva, ljudstvo najmanj narodno probujeno ter za narodne stvari kaže naravnost mlačnost. Zadovoljuje se s slabimi šolskimi uredbami, nemškimi učitelji in uradniki; gospodi župani pa uradujejo — nemški! Sramota za vsako občino, katera je v slovenskih rokah, pa dopušča nemško uradovanje. Dobro bi bilo enkrat sestaviti glede tega seznam, kajti ravno številke govore natančno. Kako pač malo posredujejo izobraževalna društva glede tega, četudi so celo župni ali občinski odborniki člani društev. Koliko store ta društva v narodno probudo, so pokazale zadnje občinske volitve v Prevaljah. (Tam je namreč tudi sedež takega društva.) Pa je tudi lahko umevno, da ni boljše. Saj narodne stvari niso glavni smoter, temveč setev kršč. soc. mednarodne ideje med Slovence. Da je to resnica, kažejo naslednja dejstva:

Ko bi ustanoviteljem in podpirateljem teh društev bilo za narodno stvar, bi gotovo ustanovljene Ciril in Metodove podružnice podpirali in k delovanju vspodbujali, a jih ne popustili ali mesto njih ustanovili gori omenjena izobraževalna društva, kakor se je to zgodilo še celo v nekem kraju, ki se vedno z posebnim povdankom imenuje „slovenska trdnjava na Koroškem“. Če na slovenskem Koroškem trdnjave ne bodo močnejše, nego je lé-ta, ki se zove „neustrašljiva“, tedaj je sploh rešitev Koroške nemogoča. Na razvalinah oživi novina, iz razvalin podružnic pa rasejo kakor koprive podružnice nemškega „Schulvereina“. Mesto da bi se vekšali dohodki naše šolske družbe, pa se krčijo; upeljejo se nove vžigalice in koleki kršč. soc. zveze in časopisi kakor „Naš dom“ pa navdušujejo zahtevati povsod le vžigalice slov. kršč. zveze ali pa novopečena „Mladost“, ki jih naravnost v vsaki hiši zahteva. Agitira se na vse pretege proti naši šolski družbi kakor proti vsaki prireditvi v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Tako se deluje proti edini obrambni družbi! Ali ni to v nebovpijoče izdajstvo? In ti kršč. socialni zavezniki se še drznejo trditi, da so narodni! Kak srd imajo izobraževalna društva do Ciril in Metodove družbe, kaže sledeči dogodek:

Po končani predstavi kat. slov. izob. društva v neki narodni občini je neka igralka nabrala lepo svoto za Ciril in Metodovo družbo, toda odborniki niso hoteli imenovani družbi uposlati svote, čes, da je „liberalna“. Šele po

odločnem zahtevanju navzočih, se je obljubilo znesek za nabrani namen uposlati.

Enako je obnašanje katoliških slov. izob. društev proti šolam. Katero teh društev se je kaj pobrigalo, da bi se po ljudskih šolah poučevalo tri ure na teden slovensko? Še manj pa, da bi se potrudilo predrugačiti njih organizacijo? Radi presnove šol se je res zganilo „Kat. pol. in gosp. društvo na Koroškem“, toda povod temu ni bilo toliko zatiranje narodnega življa in jezika po šolah, kakor nemška molitev. Veljala je uredba šol do dandanes, še velja zdaj in bi še tudi bila dalje dobra, da bi le molitev ne bila nemška. Dokler bo narodnost segala po šolah samo do molitve in ne tudi dalje, dotlej bo za našo narodnost presneto slabo skrbjeno. Kako malo truda bi stalo gospode duhovnike, ko bi mesto agitiranja proti šolam in učiteljstvu (brez ozira na uredbo in narodnost) raje privedli svoje zaveznike, da zahtevajo od učiteljev poduk svoje dece tudi v slovenščini. A tako se celo mlajši, kateri imajo vedno na jeziku narodnost in o katerih se govori, da so druge struje, za to reč malo zanimajo; seveda je to lahko umevno! Gotovo se je že A. M. Slomšek dostikrat od žalosti v grobu obrnil zavolj svojih „vrednih naslednikov“, kajti on je vedno trdil: „Kdor šolo zaničuje, sam sebi škoduje.“

Kako ljubijo izobraževalna društva narodnost in narodne šole pričajo tudi govori na različnih shodih, koji imajo smoter podkopati ves ugled šole in učiteljstva med ljudstvom. Udriha se na vse pretege po učiteljstvu, po šoli brez izjeme, je li slovenska ali ne, češ, da so učitelji brezverci in da so šole nepotrebne, še celo škodljive ljudstvu.

„Izvajati moramo svoja načela do skrajnosti in četudi trpi narodnost“, se je izrazil neki gospod, ki stoji v sredi dotičnega gibanja. Ali je potem še treba drugih dokazov? — Toda ne dovolj tega, nek drug voditelj pa se je lotil šol in učiteljstva kar naravnost, da učitelji samo lenuhari o, vrhutega pa še prav mastne plače imajo. Čeravno mora podučitelj živeti pri borih 66 kronicah na mesec, za katere dandanes noben delavec noče delati. Nek duhovnik na spodnjem Koroškem se je izrazil v neki pridigi za časa volitev: „Tuse ne gre za narodnost, ampak samo za vero!“ To je tako, kakor bi bila vera bolj v nevarnosti kakor narodnost, čeravno je edino res, da se bojujejo na slovenskem

Koroškem le ljuti boji za narodne pravice.

Oglejmo si nekoliko mladeniški shod v Šmihelu nad Pliberkom in njega narodni pomen! Pokazala se tukaj zopet čudna narodnost sklicateljev in somišljenikov. S sramoto se mora pripoznati, da ti „narodni“ možje niti ene razglednice v prid Ciril in Metodove družbe niso razprodali, še manj pa, da bi za njo kaj zbrali. Vsebina shoda ni bila nič drugega nego zabavljanje čez slovenske dijake in liberalizem in hvajenje kršč. socializma, kakor da bi drugega narodnega dela na slov. Koroškem primanjkovalo! Narodnost je pač tem ljudem deveta briga! Kot zastopniki kršč. soc. ideje morajo biti tudi istega mišljenja kakor krščanski minister dr. Gessmann. Potem bi morali biti zadovoljni Slovenci tudi tedaj, ko je poslal svoje čestitke k zborovanju „Schulvereina“ v Celovec te-le vsebine: „Ceneč narodno delo, ki ga je vršil nemški „Schulverein“, pozdravljam kar najiskrenejše na tej skupščini zbrane gospode, želim posvetovanjem najboljšega vspeha, društvu pa, da se razširi v najširše sloje našega ljudstva.“ „Mir“ pa še le piše: Čudom smo se čudili, da sta poslala „Schulvereinu“ brzojavne pozdrave krščanskosocialni minister dr. Gessmann in predsednik državne zbornice, krščanski socijalec dr. Weisskirchner! Ali ti ljudje ne poznajo (!) namenov nemškega „Schulvereina“, ali pa nosijo krščanstvo samo na jeziku, ne moremo presoditi. „Schulvereinu“, katerega namen je krasti Slovincem največji zaklad, našo deco in delati iz nje janičarje, je daroval tudi krščanskosocialni Dunaj z Luegerjem na čelu 10.000 K. Toraj tudi eden izmed Vaše prečeščene srede! Naši voditelji pa simpatizirajo in se vežejo z ljudmi, ki delajo v našo pogubo.

Nemški krščanski socijalci torej delajo skupno s „Schulvereinom“, kako pa slovenski? Ravno nasprotno! Komur je za narodnost, tisti gotovo ne bode razdvajal, ampak združeval, kajti le v slogi je moč. Ako hočemo prekratiti pogubonosno delovanje Nemcev, je neobhodno potrebno, da se zaspane podružnice Ciril in Metodove družbe ožive in nove ustanove ter da se na ta način dohodki povečajo, ker le tako bo družba mogla uspevati. Naj bi ne bilo zavedenega Slovenca-trgovca in gostilničarja (posebno na Koroškem), ki ne bi imel razglednic in vžigalic C. in M. družbe, naj bi ne bilo zavednih občin, ki ne bi rabile družbinih svinčnikov, peres, papirja i. t. d. Le na ta način, da se društvo

mimi ne bile cele trume takih mož, ki jim je značaj, poštenost in kar je še drugih takih čednosti, — deveta briga. To so tisti ljudje, ki sami ne vedo, kaj so, ki so slovenskega rodu in dostikrat ne znajo morda še besedice nemški, pa vendar hočejo biti bolj nemški kakor so Nemci sami, in ki so tudi vsak čas pripravljani, prodati za frakelj žganja svoj lastni rod. Pri nas rabimo za take ljudi domačo besedo: nemčur. — V časih, ko so še Turki hodili na Slovensko, požigali in oropali so sela in vasi, stare ljudi so pobili in poklali, otroke pa so strgali materam iz naročja ter jih odpeljali v sužnost. Ti otroci, so pač obupno klicali za svojimi starši, a kmalu so pozabili na dom in Turki so jih vzgojili v svoji veri ter napolnili njih mlade duše z besnim sovraštvom do vsega, kar ni mohamedanske vere. In kadar so ti otroci dorastli, bili so hujši in groznejši kakor Turki sami in s še večjo slastjo in večjim sovraštvom so potem morili svoje lastne — slovenske brate. «Poturica je hujši od Turka», pravi slovenski pregovor. — Nemci se pri svojem prodiranju proti Slovincem istotako poslužujejo slovenskih poturic. Dobro vedo, da bi sami prav ničesar ne mogli ukreniti proti Slovincem, če bi v Slovincih samih ne našli izdajalcev, ki se jim za bore judežev groše prodajo. Takih izdajalcev pa, žal, zlasti med koroškimi Slovinci ne manjka. Med nobenim drugim narodom ne najdemo toliko neznačajnih odpadnikov kakor ravno med nami. Povsod drugod bi za takimi ljudmi kazali s prsti in ogibali bi se jih; samo pri nas ubogih Slovincih imajo taki ljudje vpliv

in veljavo! Seveda teh ljudi Nemci sami ne spostujejo. Podkupujejo jih sicer in jih izkoriščajo za svoje namene, v srcu pa jih svražijo in zaničujejo kakor se zaničuje vsakega, kdor za par borih grošev pljuva v svojo lastno skledo. Tudi v vojski se izdajalstvo išče in plača, a izdajalca se zaničuje. Deloma iz nevednosti, deloma pa iz dobičkarije se taki ljudje obračajo proti drugim Slovincem in se čutijo, kakor bi bili gospodi, in vendar delajo samo za druge, za tujce. Kadar bo enkrat v naših krajih dovolj pravih Nemcev, bodo potisnili na stran tudi tiste Slovence, ki so jih s pomočjo «Südmarke» in nemškega Schulvereina privabili v naše lepe in rodovitne kraje. Prav tako je v naši bektanjski občini, zlasti pa v našem baškem in loškem kraju. Pri nas je nemčurstvo že prav okoreninjeno. Podružnica «Südmarke» se vzdržuje, kakor rečeno večinoma s slovenskimi groši. Tako Slovenci sami sebi jamo kopljejo. Tudi odborniki so po večini «Nemci» — slovenske krvi! Tužna nam majka! Ljudstvo samo pa spi in se ne zaveda, kaj se godi. Med tem pa so Nemci pridno na delu, in s pomočjo nemčurjev pokupujejo posestva. Tudi ves dobiček od tujskega prometa («Fremdenverkehr») vtakne par nemških, oziroma nemčurskih mogotcev. Pošteni Slovenec pa je še vedno preponižen. No upamo, da ni še odbila zadnja ura in se polagoma tudi Slovenstvo krog baškega jezera zdravi. In tedaj se bodo slovenski potomci z žalostjo spominjali raznih Černutov, Pibrov in Baumgartnerjev, ki so, dasiravno slovenskega rodu, zasramovali in kot hlapci nemško-nacijonalnih mogotcev pomagali

zatirati Slovenstvo v teh krajih. Zdramite se, slovenski Bačani! — V eni prihodnjih številka pa si hočemo malo bližje ogledati razmere v Ločah in slovenski javnosti zlasti pokazati, kako včasih tudi nekateri «dušni pastirji» ne «delajo» za Slovenstvo na Koroškem.

Kralj Lobo.

Posneto iz spisa: «Bingo in druge živalske pripovedke». E. S. Thompson. Dalje.

Nekega dne sliši pastir znani glas kralja. Počasi in skrivaj se mu bliža. V ozki dolinici vido celo družbo, ki je ravno obkolila majhno čredo govedi. Lobo je sedel na bregu ob strani; Blanka in drugi pa so se potrudili odstraniti lepo junico od cele črede. A govedi so stale tesno, obrnjena z ostrimi rogovi proti napadnikom. Zid rogov se je le pretrgal, kadar se je morala umakniti zmučena živinčeta iz ospredja.

Kralju je zmanjkalo potrpežljivosti; zatorej zapusti prostor na bregu, močno zatuli ter zdirja proti čredi. Govede vse prestrašene razlete, Lobo pa skoči naravnost sredi med nje, zgrabi mlado kravo na tilniku ter jo vrže tako, da se je prekucnila čez glavo z njim vred. Njegovi spremljevalci planejo na ubogo žival ter jo v nekaj sekundah vso razmesarijo. Stari se klanja ni udeležil; ko je spraval junico na tla, se je vsedel na svoj stari prostor, kakor bi hotel reči: „Zakaj tega eden izmed vas že davno ni storil, da bi ne bili nepotrebno potratili toliko časa.“

gmotno obilno podpira, se bo tudi mogla proti „Schulvereinu“ in „Südmarki“ bolj uspešno nego doslej v bran postaviti. Na delo torej, vsi Slovenci, brez medsebojnega boja, brez izjeme strank za narodnost!

V delu marljivem in bratovski slogi,
Lepša prihodnost začeta nam bodi!

Razdolžitev kmetijskih posestev.

Pred kratkim je stavil član naše gosposke zbornice, prejšnji državni poslanec dr. pl. Grabmayr predlog na izvolitev posebne komisije, obstoječe iz devet članov, katere naloga naj bi bila proučiti vprašanje o preosnovi kmetijskega zemljiškega kredita. Predlog je bil sprejet. S tem se je začelo znova resno delo za rešitev vprašanja o razdolženju kmetijske posesti, ki je od leta 1893 z malimi presledki počivalo. — Je pa tudi to vprašanje o razdolženju kmetijstva ne samo najnujnejše in najvažnejše, ampak tudi najtežavnejše. — Na kmečkih posestvih je vknjižena ogromna svota dolga. Ni ga skoraj več zemljišča, ki bi ne bilo s tem ali onim dolgom obremenjeno. Hranilni, posojilni, zasebni, dedinski, pupilarni denarji so na tem ali onem zemljišču vknjiženi, mnogokrat celo kar po vrsti na enem in istem zemljišču. — Ti dolgovi od leta do leta rastejo in sicer neprimerno k naraščanju vrednosti posestev. Tako se je n. pr. dognalo za leto 1890, da se je samo v tem letu nanovo vknjižilo na poslopih z več kakor 4¹/₂ odstotnim obrestovanjem 76 milijonov 506 tisoč in 618 goldinarjev ali 153,013. 236 K. — Jasno je, da se mora na neki način zemljišča razbremeniti, ako sploh hočemo ohraniti kmečki stan ter zaščititi popolni propad kmetijstva. Kakor pa smo že omenili, je vprašanje o razbremenitvi kmetijskih posestev eno najtežavnejših in najbolj zamotanih. — Ali se naj kmetu zabrani prosto razpolaganje nad svojo imovino? Ali se mu naj onemogoči zastaviti svoje posestvo in si najemati denar? Ali se naj da pravico posojati denar na kmečka posestva samo nekaterim denarnim zavodom? Ali se naj zakonito določi, da se sme vknjižiti na posestva samo dolg posebne vrste, n. pr. tak dolg, ki bo imel k večjemu zakonito določene obresti, odplačljiv v letnih obrokih in neodpovedljiv? — Vsiljuje se dalje vprašanje, ali je mogoče rešiti zadevo o razbremenitvi kmečkega posestva le na ta način, da se uredi zemljiški kredit, ali pa je potrebno, da se reši obenem s preosnovo zemljiškega kredita tudi

Pastir jezdi bližje, ustrelil s samokresom (revolverjem) nekterokrat in volkovi so zbežali kakor navadno. Potem zastrupi truplo na treh krajih in zapusti kraj, dobro vedoč, da se druhal vrne. Drugi dan vidi, da so volkovi sicer požrli junico, toda izrgali so skrbno vsa zastrupljena dela in jih vrgli v stran.

Strah pred volkom-velikanom je rasel od leta do leta; tudi nagrada za usmrčenega volka se je večala, dokler ni dosegla tisoč dolarjev; to je gotovo premija, ki se še ni dala za nobenega volka!

Velika svota je privabila lovce iz raznih krajev iskat sreče. Toda vsi so se vrnili osramočeni. Nekdo je poskusil celo s čaranjem, misleč, da je Lobo žival, ki se ne da na navaden način odstraniti. Toda vsi poskusi so bili zaman.

II.

Od kravjih pastirjev povedani mi dogodki so se mi dozdevali neverjetni, dokler se nisem leta 1893 osebno seznanil z zvitim roparjem. Pred leti, ko sem imel še psa Bingo, sem se rad bavil z lovom na volkove; toda razna dela so me riklenila k pisalni mizi. Želel sem si zategadelj nekoliko izpremembe. Povabilo prijatelja, živinorejca na Kurrumpavu, da me seznanji s starim Lobo, mi je torej zelo ugajalo. Nekaj dni pozneje sem se nahajal sredi doline Kurrumpavske. Prve tedne sem prejezdil ves kraj, da bi ga natančno spoznal. Ob tej priliki mi pokaže moj vodnik večkrat okostje kake govedi ter pristavi: „Tu je bil Lobo!“

Dalje prih.

cela vrsta drugih agrarnih vprašanj — n. pr. o dednem pravu, o prepodajah od očeta na sina, o prevžitnih pravicah, o zabranjenju razkosanja zemljišč, o nerazdelnih posestvih i. t. d. Rešitev samo enega agrarnega vprašanja zdise nam polovično delo, zamašenje ene luknje izmed stoterih. — Pri rešitvi teh agrarnih vprašanj se bo treba ozirati na nove razmere, v katerih živi in dela sedaj kmetijstvo; gledati se bo moralo, da se vzlic morebiti strogim zakonitim določbam, omogoči zdravo razvijanje kmetijstva, da se kmečkemu človeku, ki je delaven, varčen in dober gospodar, ne zabrani pridobivanje in zboljšanje gmotnega položaja. Ne smemo pozabiti, da je že davno prešlo naše kmetijstvo iz patriarhalnega gospodarstva v denarno in kreditno gospodarstvo nove dobe, kar je čisto naravno, ker se noben stan ne more postaviti s tokom časa v nasprotje, ne da bi pri tem trpel škodo. — Pazno bomo zasledovali tudi mi razvoj vprašanja o preosnovi zemljiškega kredita. — Tako „N. L.“. To vprašanje je posebne važnosti na Koroškem, kjer so kmečka posestva menda najbolj zadolžena. Nekaj se mora zgoditi, to čutijo povsod. Sicer je podlaga vse politike na Avstrijskem znano zdravilo „fortwurstln und fortfortren“, vendar se to dalj časa ne bo moglo več držati. Kriza v kmetijstvu bo uplivala tudi na industrijo in vse druge stanove, da na celo državo. Zato je skrajni čas, da se v tem oziru kaj dobro premišljenega naredi in bomo posvetili tudi mi tej važni zadevi svoje skromne moči.

Dopisi.

Apače. Vsakdo ve, kake prijatelji kmeta so nemški grofje. Ni dosti, da gledajo samo na to, kje bi kaj dobili od kmetov posestva napol zastonj in da stiskajo kmete na vse načine, dokler jih ne prisilijo do tega, da jim prodajo posestva; ti grofje pošiljajo k nam za gozdarje ali „boršt-narje“ večkrat tudi ljudi, ki naravnost proti Slovincem delajo in agitirajo za Nemce. In v kljub temu so se Apačani pustili pred par leti premočiti in so prodali grofu Helldorfu, ki je znan nasprotnik Slovincem, skupen svet ali „gmajno“ proti vrhu malega Obirja. Do 400 (štiri sto) ovac so mogli prej pasti Apačani in vsa živina je lahko hodila, kjer je hotela, ker se ni bilo treba bati, da bi prišla v grofovsko. Zdaj so pa prodali za tako sramotno ceno, j oh po 24 do 32 kron. Pa to še ni dosti! Prej, ko so kmetje prodali, se je vsakemu reklo: „Toliko in toliko oralov prodaj,“ pogodbe so pa naredili menda tako, da proda vsak cel del, ki pride pri delitvi na njega. Ker so pogodbe nemško pisane, katerih nobeden ni razumel, bi se morda vse pogodbe lahko dale razveljaviti. Bodite, kmetje, toraj pametni, držite vkup in pobarujte kakega slovenskega advokata, na katerega se zanesete, da čuti z vami in da bode skrbel za vas, ali bi bilo še kaj storiti. Vrzite potem tiste bore desetak nazaj in ohranite si paše. Ovce so vedno bolj drage, ker je vedno manj paše za ovce, potrebuje pa se jih vedno več. Koliko skrbi imate, da spravite par ovac kam na pašo; prišlo bo tako daleč, da še za dom ne bo več dovolj volne. Kake sitnosti pa bode še imeli zaradi druge živine, ki se ne bo smela pokazati na Obir! Šele vaši otroci bodo vedeli, kaj ste jim s tem naredili.

Borovlje. Človek bi mislil, da mora biti c. kr. žandarmerija za vse enako pravična in da mora postopati proti pravim Nemcem in posili-Nemcem ravno tako kakor proti Slovincem. A moti se, kdor tako misli. Danes samo en dokaz. Pred enim letom sta se dva slovenska visokošolca v Justovi gostilni učila pred svojimi tovariši v sabljanju. Pri tej priložnosti je bil eden malo na licu poškodovan. Takoj drugi dan je žandarmerija naznanila celo stvar sodniji. — Na binkoštni pondeljek so nemškutarji pri šulferajnski veselici na Homu z možnarji streljali. Pri tem streljanju si je en fant odstrelil radi nemarnosti drugih en prst. To ve vsak človek v Borovljah in tudi c. kr. žandarska postaja. A niti zdravnik, niti c. kr. žandarmerija tega nista naznanila sod-

niji. Dokazano je torej, da borovška c. kr. žandarmerija postopa proti nemškutarjem drugače kakor proti Slovincem. Prosimo g. poslanca Grafenauerja, da si to notico zabeleži, in da jo o priliki porabi.

Kobla pri Borovljah. Vsakemu je znano, da smejo največji naši posili-Nemci in nekteri tujci pri nas marsikaj početi! Samo svojega harema še nimajo! Zato pa po različnih hišah „okol štarihvajo“. O nekem žandarju in o neki omoženi ženi se čudne stvari govorijo, zraven pa tudi o nekem denarju. Dobro bi bilo, da višja oblast celo stvar javno pojasni in potrebno ukrene, ker se je sicer bati, da ljudstvo pred c. kr. žandarmerijo ves „rešpekt“ zgubi. Pa tudi učiteljice naj bolj gledajo na se, da se ne bo več zgodilo to, kar se je zgodilo zadnji teden. Govori se namreč javno, da je imel nek pisar na Kobli, oženjen mož, z neko učiteljico razmerje in ljubezen, katera že obeta lep sad, tako da je učiteljica ušla bogvekam. Take sadove opazujemo tu v Borovljah večkrat. Res žalostno.

Dobrava pri Borovljah. Naš rojak, g. profesor Scheinig je bil pred kratkim, ko je stopil v zaslužen pokoj, visoko odlikovan. Dobil je titel vladni svetnik ali po nemško „Regierungsrat“. Vsi Dobrovčani so na to visoko odlikovanje našega priljubljenega vaščana ponosni in z odkritosrčnim veseljem častitamo g. vladnemu svetniku in mu želimo, naj prav mnogo let uživa pokoj med nami. — Nekaj bi še pri tem opomnili. Nas Slovencev je v borovški občini, kakor je trdil nek „učen“ nemškutar, menda samo 4², nemškutarjev pa je povsod dovolj, kamor pogledaš. A ta majhna peščica Slovencev ima v svoji sredini že vladnega svetnika in več doktorjev; posili Nemcev je sicer več in bi človek mislil, da imajo tudi več študiranih glav. Kdor pa razmere pozna, pa ve, da imajo mnogo takih, ki so začeli študirat, pa jim je študiranje, kakor pravimo, „v krofu obtičalo“. Najzadnji vendar nismo Slovinci v Borovljah.

Borovlje. (Ciril-Methodov predvečer.) Toliko slovenskih kresov kakor letos še ni videla Rožna dolina. Vsaka gora, vsak holm, vsak grič je imel kar po več kresov; a tudi v dolini ni bilo vasi, pri kateri bi ne bil oznanjal vsaj en kres, da bivajo tod narodni Slovenci. Če sploh kdaj, je pokazala Rožna dolina na Ciril-Methodov predvečer, da je močno narodna. Mi smo napravili tri kresove, onega na grajšču enega na Kobli in enega na Dobravi. Od onega na Dobravi je menda taka toplota in vročina letela na Borovlje, da je celo gospodu „Trnjakovemu Josiju“ postalo vroče, tako, da so si morali pozno v noč žejo gasiti. Posebno lepi kresovi so bili videti na Žingarci, na Zgornji in v Spodnji Šmarjeti in v Dobju nad glinskimi travniki, kjer so vrli Glinčani imeli tri velikanske kresove, metali rakete in streljali, da je kar donelo od gore do gore.

Sele nad Borovljami. Nemci so izdali seznam nemških in nemškutarskih gostiln na Koroškem; v tem seznamu je brati, da se pri nas zida Magekova gostilna, kot nemčurska. Nemci torej mislijo, da bo Magek kar meninčebinič dobil kocesijo za gostilno. Znano je, kako dolgo se potegujejo Slovenci v Borovljah za gostilno, a okrajno glavarstvo se izgovarja na občinski zastop, kateri je proti. Ravno tako bo seveda naš občinski zastop proti temu, da se Mageku dá koncesija za gostilno in torej tudi okrajno glavarstvo bo moralo tako postopati. Ako pa okrajno glavarstvo da Mageku koncesijo proti volji občinskega odbora, dati mora tudi Slovincem v Borovljah gostilniško koncesijo proti volji borovškega obč. zastopa, kajti vse tiste zasluge, katere je navedel borovški obč. zastop proti novi gostilniški koncesiji, lahko navede tudi naš obč. odbor. Videlo se bo torej, ali postopa okr. glavarstvo v Celovcu partajčno ali ne. Če dobi Magek koncesijo, dobiti jo morajo tudi Slovenci v Borovljah. Opozarjamo g. poslanca Grafenauerja, da celo stvar pazno zasleduje.

Borovlje. Slavno uredništvo! Z zadovoljstvom in z veseljem Vam poročam, da je Vaš

nastop proti pristranskemu postopanju nekaterih funkcionarjev na naši pošti imel vseh. Vidovič je moral na Štajersko; gospodično pa, katera je z največjim nemškutarjem vseh nemškutarjev imela nekaj takega kakor — no že veste kaj — so dejali v nek nemški kraj. Tako je prav. Ni pa prav in proti temu bo treba zopet odločno nastopiti, da sta na pošti hčerka liferanta Ovčarja in hčerka tukajšnjega nadučitelja Kusternika. Nikakor ne gre, da bi na naši pošti bile nastavljene domačinke; zakaj, to ve vsak liferant! Odločno zahtevamo od poštne direkcije v Gradcu, naj nastavi na naši pošti uradnike, od katerih je pričakovati, da bodo proti vsem strankam enako postopali; večji pa morajo biti tudi slovenskega jezika. — Z odličnim spoštovanjem

borovški puškar.

Prevalje. (Občinske volitve.) Najprej moramo povedati, da ni res, da bi bili vsi odborniki nemškega mišljenja. Res pa je, da so tisti kandidati, katere sta postavila samo kaplana na svojo roko, popolnoma propadli. Propadel je tudi neki Žagar, ki jim je popolnoma udan, dasiravno je bil poprej očiten socialen demokrat; tega so hoteli imenovati za župana in izpodriniti prejšnjega naprednega slovenskega župana g. Pristova. Ker je Žagar pri kmetih in Prevalčanih skrajno nepriljubljena oseba, in ker se kaplana nista ozirala niti na obrtnike niti na trgovce, je njih lista propadla na škodo slovenske stvari vobče. Zdaj so prišli v odbor po zaslugi gotovih gospodov tudi „hajlovci“. Zanimivo je, da je celo stari g. župnik bil proti Žagarju. Prejšnjega župana g. Pristova se ni posrečilo strmoglaviti, ker so ga tudi sedanji odborniki izvolili zaradi njegove splošne priljubljenosti. Na tak način se dela narodna politika na Koroškem po gotovih ljudeh, ki potem jokajo, da gre slovenska politika nazaj, in da se „Štajerc“ vedno bolj razširja. Nemci bodo to zmago za se gotovo dobro izkoristili. Prevaljški narodnjak.

Iz Velikovca. Vsakdo bi mislil, da se v Velikovcu, kjer stoji veličastni šolski dom naše imenitne šolske družbe sv. Cirila in Metoda, v „Narodnem domu“ med tam zbranimi Slovenci, že iz hvaležnosti v očigled najlepšega dokaza narodne požrtvovalnosti te družbe — narodne šole velikovške, nabira in agitira zanjo. Človek bi pričakoval, da bodo gotovo v velikovškem Narodnem domu imeli družbine vžigalice. Toda glej čuda, ko pridem zadnjič v Narodni dom, vidim, da se tam rabijo samo vžigalice Krščanske socialne zveze, katere so založili v svoji nadutosti kranjski klerikalci, da delajo nepotrebno konkurenco naši prepotrebni narodni šolski družbi sv. Cirila in Metoda. Čudim se, da more sploh kak pravi koroški slovenski narodnjak slediti po potu kranjskim klerikalcem, ki so prej vedno gledali Korošce postrani, in jih celo v „Slovincu“ sramotili in jim zabavljali. Naravnost škandalozno pa je, da se more kaj takega goditi v Narodnem domu v Velikovcu, kjer je naša družba zastavila vse svoje moči in toliko žrtvovala, da reši naše otroke iz okolice narodnega poguma. Ali je to hvaležnost gotovih velikovških narodnjakov nasproti naši družbi, da zdaj zaničujejo celo njene vžigalice?! Zjokal bi se človek nad toliko zaslepljenostjo gotovih koroških slovenskih krogov.

Celovec. (Nov krst.) Dne 27. rožnika se je prekrstila v podlistku „Freie Stimmen“ gora „Črna prst“ na Kranjskem v „Schwarzenberg“ (črna gora), češ, da se slovenske ime pretežno izgovarja in da se tudi lahko tako reče. Črez nekaj let se pa bo že vpilo: „Deutscher Besitzstand“, kakor se je že zgodilo neštēvilnokrat ob enakih slučajih. To je ravno tako, kakor nemško ime „Hundsorf“, katerega so napravili iz „Psinja vas“ to je vas pod sinjo goro (Žingarco) ali „Gansdorf“ iz „Št. Janž“! Kdor zna pa zna!

Galicija. (Zborovanje čebelarjev.) Zadnje nedeljo, dne 28. junija, imeli smo čebelarji pri Kramarju drugo letošnje zborovanje. Govoril je gosp. nadučitelj in potovalni učitelj za čebelarstvo Martinjak o postavah, ki se tičejo če-

belarstva in o ropanju. Oboje je čebelarjem treba vedeti in smo gospoda govornika vsi zvesto poslušali. Gospod Martinjak je preskrbel tudi članom društva, kraj za ajdovo pašo v Grabštanjski občini. Za to, kakor za pouk smo mu jako hvaležni. — Obžalovati se mora, da kažejo čebelarji tako malo zanimanja za pouk in za društvo. Slišimo pa, da več članov vsikdar jezno zažene nemško pisani strokovni list v kak kot, kolikorkrat pride v hišo. Zato upamo, da nam bode društvo kmalu preskrbelo tako berilo, da jo bomo zastopili in da bo potem oživelo tudi zanimanje za pouk in za društvo. Sicer bo boljše pristopiti slov. čebelarskemu društvu v Ljubljani.

Borovnica pri Apačah. Dne 30. junija se je vtopila pri po dom. Rogarju enoinpol leta stara hčerka v jami, ki je bila za gnojnico. Ker je bila ves čas taka vročina, niso mogli izprazniti jame na travnike in ker tako dolgo ni dežja, naredila se je po vrhu kakor odeja, tako, da otrok gotovo mislil ni, da bi bila pod odejo voda. Vsi čutimo žalost s stariši, ki so tako pridni in tako skrbijo za dom in za otroke, da so nam lahko za vzgled. Gotovo je, da so sami na nesreči čisto nedolžni.

Goselnava pri Doberlivasi. (Nesreča.) V torek, dne 14. t. m. dopoldne se je splašil po dom. Ladinikov konj. Domači sin je basal na polju na voz. Konj, ki je bil vprežen v voz, se je pasel, naenkrat pa se splaši ter leti na cesto in po cesti proti Doberlivasi. Voz je kmalu zgubil, a ojnice so se ga še držale in mu polomile obe zadnji nogi. Čudno je bilo videti takega konja. Dobro je bilo, da ni bilo na cesti otrok ali kaj drugega.

Narodne zadeve.

Shod slov. kat. političnega in gospodarskega društva. Znano je, da so se naše gospodarske potrebe na Koroškem posebno občutno pokazale zdaj, ko je pritisnila za nas kmete tako pogubna suša in vse njene slabe posledice.

Na več krajih ne bo druge sečnje; zavladalo je že zdaj hudo pomanjkanje krme, poljski pridelki so se deloma že zdaj spridili. Cena živine je padla, ker so naši kmetje prisiljeni vsled pomanjkanja krme jo prodati; spomladi jo bomo morali zopet silno drago kupovati. S kratka, mislili smo, da se bo na shodu našega pol. in gospodarskega društva o teh južnih gospodarskih potrebah kaj prida razpravljalo.

Toda britko smo se motili. Važnejše kakor vse to se je zdelo g. dr. Janku Brejcu, da je v dolgovzmem govoru prav po gorjansko zmirjal čez „Korošca“ in tiste čeprav slovenske može, ki mu niso po volji! Videlo se mu je, da je mož blizu Tržiča na Kranjskem doma, ker je pravil celo, da imajo njegovi „prijatelji“ zanj pripravljen nož. Nam koroškimi kmetom se je to zdelo naravnost smešno.

Kar „Korošec“ piše, sami vemo, da ni nič slabega. Ako pa ležijo temu dr. Brejcu kaki slovenski gospodje iz Celovca v želodcu iz enega ali drugega vzroka, nas to nič ne boli in ne briga; pač pa se nam grdo zdi, da čez svoje slovenske tovariše na javnih političnih in gospodarskih shodih javno zabavlja, kakor bi pod milim nebom na Koroškem ne bilo nobenega važnejšega narodnega in gospodarskega dela. Seveda verjamemo radi, da ga kot bogatina naše gospodarske potrebe malo zanimajo, mislimo pa, da je dolžnost gospodarskega in polit. društva skrbeti tudi za naš gospodarski napredek.

Ali je to gospodarsko in politično, kar nam je pravil g. dr. Brejc, kako ga kdo pozdravlja in kako govori žnjim na cesti prijazno ali neprijazno? Kaj nam vse to mar! Naravnost grde pa so bile čisto nepotrebne opazke tega gospoda glede njegovega tovariša odvetnika dr. Müllerja in njegove pisarne. Zdelo se nam je, da mu za meri dr. Brejc posebno to, da se bolj briga za svojo pisarno in svoje klijente kakor za kričavo Brejčevo politiko, za katero se tudi na deželi ne navdušujejo več.

O predlogih drugih gospodov bomo še ob-

širnejše spregovorili. Važnejšega pomena je bilo samo vprašanje, ali naj posl. Grafenauer glasuje za povišenje davka na žganje. V tem oziru je gospod Vošpernik izpregovoril prav umestno ter dokazoval, da sedanjim kmetskim razmeram z ozirom na drago drugo pijačo škoduje tako zvišanje davka.

Gosp. posl. Grafenauer je poročal o svojem delovanju v državnem zboru in omenil tudi, da ni glasoval proti povišanju rekrutov, ker Šusteršičev klub vlado podpira. Tudi o tem bomo še natančneje poročali.

Avstrijska uradna nemščina. Graška „Tagespost“ poroča: Tekom pravde pred nekim dunajskim sodiščem se je razvil sledeč razgovor: Zagovornik obtoženki, katero je zagovarjal: „Ali ste razumela obtožnico?“ Obtoženka: „Ne.“ Zagovornik: „Kolikokrat ste jo prečitala?“ Predsednik sodišča: „Tega vprašanja ne dopuščam!“ Zagovornik obtoženki: „Je li čital vaš oče obtožnico?“ Obtoženka: „Da.“ Zagovornik: „Ali jo je razumel?“ Obtoženka: „Ne.“ Zagovornik: „Tudi jaz, kot zagovornik sem prečital (nemško) obtožnico, pa je tudi nisem razumel.“ Predsednik: „To je državnemu pravdniku vseeno.“ — K temu piše „Frankfurter Zeit.“: „Nerazumljiva obtožnica, ki je slednjič obtoženki prinesla šestmesečno ječo, je bila pisana v tisti uradni avstrijski nemščini, o kateri se je izrazil neki moj literarni prijatelj: Nerazumljivo mi je, kako se morejo v Avstriji — Čehi boriti proti nemškemu uradnemu jeziku. To bi vendar morali storiti v prvi vrsti Nemci sami!“ Te vrstice priporočamo posebej vladi, našim nemškutarjem, zakotnim nemškim lističem, nemškim politikom kakor so Marckl, Dobernig in tovarišija, v pobožno premissljevanje. Ako Nemci sami ne razumejo svojega uradnega jezika, kako naj ga razumemo mi Slovenci? Sicer pa se je tudi v slavnem procesu Eulenburg v Berlinu pripetil slučaj, da tam nemško pričo iz Bavarskega niso zastopili. Vprašali so in vprašali nazadnje pa so morali poklicati — tolmača, da je nemškim sodnikom v Berlinu povedal, kaj pravi nemška priča iz Bavarskega! Naši nemški politiki, ki vedno zaničujejo slovenski jezik, naj kar rajši molčijo in naj pometajo pred svojim pragom.

Na Istrskem sta med slovenskimi poslanci tudi dva rodoljuba Spinčič in Laginja. Oba sta jako delavna in pridna narodnjaka. Ker pa sta bila ves čas za slogo med istrskimi poslanci in sta vedno postopala složno s poslancem dr. Rybašem, to kranjskim klerikalcem že dalj časa ni po volji! Zdaj so začeli očiten boj tudi proti temu dvema možema. Žalostno!

Gospodarska vprašanja.

Tržne cene

v četrtek, dne 16. julija 1908 v Celovcu.

		K r o n e
Pšenica	birn	13.60 do 14.—
Rž	„	12.—
Oves	„	6.—
Koruza	„	10.—
Ajda	„	10.—
Ječmen	„	10.—
Pšeno	škafec	3.80
Fižol	kila	18 do 24 vin.
Špeh	kila	—
Meso (svinjsko)	„	—
Krma (sladka)	100 kil	7.60
Krma (kisla)	100 „	5.20
Slama	100 „	5.20

Za čebelarje.

Pri nas imajo pašo čebele večinoma v le vgređi, ko cvetijo rože po travnikih in pa ob času, ko cvete ajda. Ker je letos pritisnila ravno tedaj suša, ko so cveteli travniki, je bilo s to pašo slabo. Zato so letos tudi bučele tako slabo rojile. Gledati moramo čebelarji, da bodo dobile saj ob

ajdovi paši, drugače pa bo za nas slaba. Da more nanositi panj (sod) precej strdi, je potreba, da ima veliko muh. Če ima le malo muh, tedaj ne more veliko letati, ker pomisliti moramo, da mora ostati nekaj živali vedno doma, da se ne shladi zalega in da varuje sod pred roparicami. Slab sod toraj nikdar ne more nanositi veliko kaj, pa kar prinosijo čebele, še to se navadno porabi za mladje, ker slabi panji se hočejo pred vsem pomnožiti, hočejo priti do zadostnega števila muh. Pameten čebelar bode že precej skrbel za to, da pomnoži ljudstvo.

Dati mora slabemu panju strdi ali pa raztopljenega sladkorja. Če bodo imele čebele v sodu dovolj jedi, delale bodo na zalego (mladje) in se bo ljudstvo kmalu pomnožilo. V vigredi grememo strd ali sladkor, prej ko ga damo čebelam. Zdaj tega ni treba, ker je dovolj toplo v sodu. Strd ali sladkor se itak kmalu segrejeta pri bučelah. Pitati moramo toraj slabe panje: slabe (pregnane) prvoce, potem drugiče in tretjiče ter močno porojene ali pa drugače oslabele starce. Močnim panjem pa nikakor ni treba dajati jedi, ker bi ti še postali lahko roparji. Pa tudi tedaj, ko dajamo slabim panjem, moramo biti jako previdni. Nikdar ne smemo dajati jedi zjutraj ali pa med dnevom. Šele zvečer, ko je že skoro čisto temno in ko ne letijo več bučele, jim smemo položiti hrano, drugače si privabimo roparice, to je bučele, ki pridejo iz drugih (domačih ali sosednjih) sodov po strd ali sladkor. Skušnja uči, da je vsak čebelar sam kriv, če začnejo ropati njegov sod čebele, ker je moral že nekako neprevidno ravnati, da je privabil roparice. Toraj: dajmo slabim panjem jesti, ali bodimo jako previdni, da ne bodo začele čebele ropati!

Muhe pri živini.

Ob tem času najbolj mučijo živino, s katero delamo ali katera se pase, muhe. Pa ne le zunaj, tudi v hlevu najdejo ti nadležneži ubogo živino. Muhe veliko škodujejo živini. Popijejo ji veliko krvi, najbolj ji pa škodujejo s tem, ker jo jezijo in ker se živina s tem, da bije okoli sebe, jako zmuči. Zato moramo pač gledati, da ji te nepovabljenе goste odstranimo. Živini, ki stoji v hlevu, pomagamo navadno že lahko s tem, da naredimo hlev teman. Napravimo toraj v okne svežega (frišnega) vejevja. Tudi obilno gnoja poleti ne smemo pustiti v hlevu.

Bolj težavno je z živino, ki mora biti zunaj. To namažemo s kako tako rečjo, ki smrdi in katere se muhe ognejo. Gremo toraj v lekarno ali apoteko in prosimo lekarnarja, da nam da kako tako stvar. Pripomniti moramo, da nikoli ne smemo mazati s kako strupeno (giftno) rečjo, kakor na pr. z raztopljenim mišnico (arsenikom). S tem bi živali (in seveda tudi sami sebi) jako škodovali. Žival, ki se maže s kako strupeno ali giftno rečjo, začne hirati. To se ne pokaže hitro, včasih šele potem ko ne mažemo več (v jeseni ali pozimi) ali pokazalo se bo vselej. Tako živinče začne počasi hirati, da mi tega še ne zapazimo.

Mazanje z strupenimi stvarmi pa ne škoduje samo tisti živini, katero smo namazali, tudi ljudem, ki imajo pri njej opraviti ali posebno tistim, ki ležijo v hlevu, škoduje. Škoduje pa tudi vsej tisti živini, ki mora biti blizu takega živinčeta, ki smo jo mazali s kako strupeno stvarino.

Kartell. Vse se združuje, toda vsaka združenje ni zdrava, posebno če ni gospodarsko opravljena. Neopravičeni so večinoma takoimenovani „karteli“ ali „trusti“, to so zveze industrijalcev, da posamezne stvari ne izdelujejo in prodajajo pod gotovo ceno, katero potem povišajo, kakor se jim zljubi. Tako je sklenil kartel tovarnarjev za usnje (leder) cene zopet povišati. Čevlji bodo torej zopet dražji! Skrajni čas bi že bil, da bi se napravila postava proti takim neopravičenim kartelom!

Bojkot pivu. Pivovarnarji, ki so združeni v kartelu — in takih je velika večina, so sklenili podražiti pivo (ol). Temu sklepu pridejali so še

grožnjo, da gostilničarju, kateri ne bo piva podražil, ne bodo dajali piva. Zato so začeli najprej delavci proti tem pivovarnarjem in pivu sploh najostrejši bojkot. Na Štajerskem so začeli. Ne pijmo piva, to je njih geslo. Kdo bo plačal za tako malovredno čorbo toliko denarja! Zdaj so se začeli ganiti tudi na Koroškem in Kranjskem. In prav je tako!! Kaj treba piti tako drage pijače, ki posebno poleti marsikateremu pokvari želodec!! Kdor je potreben, naj se napije malo dobrega vinca, saj ni treba zlivati po grlu kar več litrov!!

Žitna letina v Avstriji in na Koroškem. V Avstriji se je lansko leto pridelalo sledečo množino žita:

pšenice	na 1,174.056 ha	18.422.294 hl ali 14.070.844 q
rži	> 1,853.029 >	> 30.821.567 > > 21.908.099 >
ječmena	> 1,164.632 >	> 25.163.969 > > 17.101.809 >
ovsa	> 1,935.345 >	> 52.244.826 > > 24.770.783 >
koruze	> 350 >	> 5.735.205 > > 4.296.443 >

Če računamo vrednost pšenice 100 kg po 22 K, rži po 18 K, ječmena po 15 K, ovsu po 17 K in koruze tudi po 17 K. tedaj znaša vrednost pšenice 811 milijonov K, rži 395 mil. K, ječmena 256 mil. K, ovsu 417 mil. K in koruze 61 mil. K, skupaj 1440. mil K ali skoraj ena in pol milijarde kron.

Na Koroškem se je pridelalo:

pšenice	na 14.875 ha	237.564 hl v vred. 3.893.000 K
rži	> 38.531 >	> 597.849 > > 7.714.000 >
ječmena	> 10.053 >	> 213.542 > > 1.911.000 >
ovsa	> 25.947 >	> 633.509 > > 4.805.000 >
koruze	> 7.766 >	> 156.376 > > 1.895.000 >

Skupaj na 97.172 ha 1.839.140 hl v vred. 6.216.000 K —ij.

Če svinja vrže prezgodaj, ali če pujski takoj po rojstvu poginejo, je temu vzrok navadno napačno krmljenje. Breja svinja se navadno preveč zredi in ima zato malo krvi. Brejim svinjam smemo dajati šele malo moke. Najboljša hrana zanje, posebno v zadnjem času, predno vržejo, je zrezana lucerna in seme rože, kuhan krompir in korenje ali repa ter na vsako žival po dva funta rženih otrobov na dan. Kdor daje več, škoduje živali. Primeri se pa tudi, da svinja prezgodaj vrže, da mladiči poginejo vsled neprevidnosti. Če brejo svinjo podimo ali pretepamo, se tudi lahko primeri ta nesreča; posebno pri mladih svinjah je treba pazljivosti.

Najcenejši konji so v Argentini. Tam je 4.762.340 konj. Na vsakih 100 prebivalcev pride 120 kon. Najboljši konji stanejo po 125—175 kron. Izvrstnega konja se dobi za največ 75 K, jako dobre po 30, 25 K. Za Argentino ima največ konj Sibirija, kjer pride na 100 prebivalcev 85 konj.

Sladkor ne bo bolj dober kup; to so dosegli od vlade razni veleposestniki in baroni v gosposki zbornici. Vlada sicer ponuja za to druge olajšave in zboljšanje plač postnim uradnikom. Toda delavcu in sploh ljudstvu, ki potrebuje precej sladkorja, se je s tem zopet vzelo upanje na zboljšanje razmer. To je pravi škandal!

Kako krmiti breje krave? Velikokrat se pripeti, da krave zvržejo, ali da imamo opraviti s težkim porodom. Nema lokrat so vsega tega živinorejci sami krivi, ker niso ravnali z brejo kravo tako, kot bi morali. Krava navadno nosi 280 dni, ali 48 tednov, torej čez devet mesecev. Ves ta čas je za razvoj mladiča izredno važen in posebno je treba gledati, da živinče med tem časom pravilno krmimo. Prvo polovico nosečnosti ni treba, da bi kravi več pokladali kot navadno. V drugi polovici pa v njej mladič veliko hitreje raste, vsled česar jo je treba veliko boljše krmiti. Zadoje tedne pred porodom naj se krma zopet daje v manjši meri, to pa zato, da se nam krava preveč ne zdebela in da nimamo vsled tega težkih porodov. A ne pazimo le nato, koliko, ampak tudi nato, kaj krmimo. Oprhjneno seno — kakor sploh nobeno nezdravo krmivo — ni za krave pred porodom. Tudi mrzla krma in hladna voda škoduje.

Kako je odevati konje? Koža konja veliko bolj varuje kakor vsaka odeja. Koža se namreč prilagodi mrazu, vročini in sploh vremenski izpremeni. Dotok krvi in koža sama konja zadostno grejeta. Ako pa konja odenemo, ne porabi konj

toliko hrane za proizvodnjo toplote, dotok krvi je slabši in konj radi tega odebeli. Za različno vremensko izpremeno in močo ter mraz pa taki konji niso dovolj utrjeni in, če jih uprežemo v takem vremenu, koža ne deluje in kri ne doteka. Konji obole na notranjih organih in tedaj rečemo, da so se prehladili. Za slabo vreme torej taki konji niso in le polagoma se zopet utrdijo. Ako odevamo konje v hlevih, voda iz njih premalo izpuhti in za radi tega oslabe in trpe na slabem želodcu. V hlevih torej ne odevajmo konj.

Kadar govedo napenja, ga je treba postaviti s prednjimi nogami na visok prostor, na kak obrnjen lesen zaboj (kišto), mizo itd. V tej legi se odpre požiralnik in žival izpeha preobilne pline skozi gobec. Tako olajšamo živali stanje in jo rešimo, če napenjanje ni prehudo. Seveda moremo uporabiti še druga sredstva, na primer, da vlivamo živali črne kave v gobec, da pritiskamo delj časa na levo stran želodca itd. Dobro je med deteljo nasejati kimlja, ki prepreči napenjanje, če bi žival prišla na deteljišče.

Svetovna politika.

Znotranja.

Celo parlamentarno delovanje so dolgo časa zadrževali nemški poslanci s Češkega, ki so prej enkrat vložili več nujnih predlogov proti pravicam češkega jezika. Ker ima vlada le še malo časa, da spravi pod streho razne postave kakor nov davek na žganje, rekrutno predlogo, podržavljenje Severne železnice in volitve v delegacije, je seveda pritiskala na te poslance, naj umaknejo te nujne predloge, o katerih je itak že vsak poslanec razpravljajal prej v proračunski debati. Dasi imajo Nemci v vladi svoje ministre, katere bi morali podpirati, vendar niso odjenjali, prej da niso dosegli za Nemce na Češkem razne nove predprave. Zdaj pa pogledjmo Šušteršičev klub! Po pritisku našega poslanca je moral vložiti nujni predlog radi jezikovnih razmer na Koroškem. Sedaj je vlada hotela, da se umakne tudi ta predlog in načelniki kluba so se radi tega posvetovali z ministrskim predsednikom Beckom. Govorili so tudi o potrebi jezikovnega zakona za naše dežele, na kar jim je Beck priporočal naj sestavijo tak predlog. Komaj so to zvedeli Nemci, ki o takem zakonu nič nočejo slišati, so šli takoj k Becku in so ga radi tega interpelirali. Beck jim je pa takoj daj zagotovilo, da se brez njih tak zakon ne bo napravil, to se pravi, da ostane vse pri starem. In vendar je Šušteršičev klub umaknil takoj vladi na ljubo svoj nujni predlog radi koroških razmer! Če je Šušteršičev klub za kranjske klerikalce kaj dosegel in dobil kako plačilo, ne vemo. Morda! Toda za koroške Slovence se nič ni doseglo, tudi v gospodarskem oziru ne! Nam se le gospod poslanec Grafenauer smili, ki mora gledati, kako ves njegov trud ne najde primerne podpore od kluba.

Poslanci Ploj in tovariši so pozvali vlado, naj pomaga kmetom radi škode pri suši.

Poslanec Hribar in tovariši so interpelirali v državnem zboru, da se naj pokličejo v razna ministrstva možje, ki bodo zmožni tudi slovenskega in hrvaškega jezika.

Sprejeta je bila nujnost predloga socialdemokrat. posl. Elderša in tov. zaradi zavarovanja delavstva proti starosti in onemoglosti. Spregovoril je glede tega tudi minister Bienert in dejal, da se bo predložil zbornici v jesen zakonski načrt glede zavarovanja proti starosti in onemoglosti. Izjavil pa je, da se bo zakonski načrt raztezal tudi na vse, ki so po svojem življenju enakovredni z delavci (to so mali posestniki in obrtniki). Ministrova izvajanja so vzbudila mnogo priznanja v zbornici.

Minister javnih del Gessman je glede predloga o odredbah radi pomanjkanja premoga izjavil, da namerava železniško ministrstvo uvesti za lokomotive kuritev s surovim petrolejem, da se odpomore pomanjkanju premoga. Država si je pridobila

tisoče svobodnih rudosledov; načrti se predložijo jeseni. — Nato je brambeni minister Georgi priporočal zbornici, naj sprejme predlogo o rekrutnem kontingentu. Predloga je bila po daljši debati sprejeta.

Poslanska zbornica je šla na počitnice 17. t. m., ki bodo trajale do 3. novembra.

88. socijalno-demokratski poslanec je bil izvoljen namesto nemškega poslanca Kaiserja v Šleziji in sicer v okraju Freiwaldau. Nemško-nacionalni protikandidat je propadel!

Zunanja.

V Perziji divja zlasti na severu meščanska vojna. Šah je popolnoma pod ruskim vplivom, njegovim vojakom zapovedujejo ruski častniki, vsled česar je ljudstvo silno razburjeno proti Rusom. V zadnjih bojih v Tjebriisu je bilo 370 mrtvih in več kakor 700 ranjenih na obeh straneh. Punt se širi. Ruska banka zahteva od trgovcev v Teberanu povrnitev dolga, ki znaša 36 milijonov; Rusi vedo, da trgovci sedaj ne morejo plačati te svote pa hočejo njih zadrego politično izrabiti. Mnogo opozicionalcev je našlo zavetišča na angleškem poslaništvu, zaradi česar zahteva šah, naj se odpokliče angleški poslanik. Anglija se pa ne uda tej zahtevi.

Perzijski šah razglša, da je „popolnoma premagal upornike“. Toda kakor je njegovo krvočno ravnanje gnusno, tako je njegova baharija neutemeljena. V Tjebriisu n. pr. vlada popolna anarhija. Reakcionarji in revolucionarji streljajo in se vzajemno ubijajo.

V republikanski državci Paragvay v Južni Ameriki je izbruhnila vojaška revolucija. Predsednik in ministrstvo republike sta morala odstopiti in se zateči v varstvo argentinskega poslaništva.

Ruski car in carica bodeta še tekom letošnjega poletja obiskala Angleško. Med ruskim carjem in angleškim kraljem se je v Revalu doseglo glede balkanskega vprašanja popolno sporazumljenje. Ker to politiko podpira tudi Francoska država, kateri se bliža tudi Italija — je nemški cesar in nemška država precej osamljena. Samo Avstrija še zvesto caplja za nemško državo, tako da se celo že nemški listi iz Berolina delajo norca. Zato tudi Avstrija na Balkanu nima prav nobenega vpliva več! Najbolj se boji prej imenovane zveze Turčija, katero tajno podpira nemški cesar. Zato so nastali tam doli novi nemiri. Tam doli je toraj še vedno tisti kot, kjer se zbirajo oblaki.

Raznoterosti.

Prepoved računanja v goldinarski veljavi. Kakor znano, je ministrstvo za notranje zadeve pred kratkim izdalo odredbo, da se s 1. julijem t. l. vpelje splošna kronška veljava. Vsled tega je torej prepovedana in kaznjiva vsaka nadaljna raba goldinarske veljave. Oblastva imajo strog nalog skrbno nadzorovati obrtne in druge zadrage, v kaki veljavi da poslujejo s strankami. To velja zlasti za gostilničarje, kavarnarje in sploh obrtnike v prometu s strankami. Poslej morajo biti vsi ceniki in vse tarife v kronski veljavi; to velja zlasti za gorske vodnike, kopališča in zdravilišča, mitnice in brodove, kakor sploh za taka podjetja. Občinstvo se pravočasno opozarja na te določbe, da ne bo imelo nepotrebnih sitnosti.

Letošnji veliki manevri se bodo vršili prvič v tako velikem obsegu — med Št. Petrom-Knežakom-Ilirsko Bistrico — pa tja do Jursičev. Moštva

bode okoli trideset tisoč; višji stabni častniki bodo stanovali v Ilirski Bistrici. Konec manevrov bode v bližnji Istri. Če le ne bodo zopet tako izkoriščali vojakov, kakor so jih lanske leto na Koroškem.

Denar po 50 vinarjev namerava izdati vlada, kakor je bilo že prvotno določeno, pa se je upirala ogrska vlada. Ko se leta 1910 obnovi novčna in vrednostna pogodba z Ogrsko, bo avstrijska vlada delala na to, da se uresniči njen načrt.

Nove puške. Vojna uprava dela sedaj poskuse z novo avtomatično repetirko, ki jo je konstruirala avstrijska tovarna. Puška ima kaliber 6.5 mm ter je težka le 4.4 kg.

Navidezno mrtva. V Tourigdu na Angleškem je umrla nedavno žena železniškega uradnika Kartona. Ko so hoteli zabiti krsto, prosil je mož, naj ga pustijo za trenotek samega, da se poslovijo od ljubljene žene. Poljubil je ženo na lice ter pri tem začutil, da ji je lice toplo. Brž so pozvali zdravnika, ki je konstatiral navidezno smrt. Ženo so bili prijeli tako hudi krči, a je vse vedela, kaj se je godilo okrog nje, toda ni se mogla ganiti. S strahom je pričakovala, kako jo zabijejo v krsto ter jo pokopljejo, vendar ni mogla dati niti najmanjšega znamenja, da je živa. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer se ji zdravje vidno vrača.

Ura za slepce. Švicarska industrija za ure je napravila zelo važno iznajdbo. V promet je prišla ura, ki omogoči vsakemu slepcu takoj do minute dognati, koliko je čas. Da se omogoči nabava tudi manj premožnim slepcem, je cena uri nastavljena prav nizko. Naroča se pri R. Pfenninger — Bodmer Zürich — Neumünster v Švici.

Nova teorija po spolu. Učenjak van Simt razglša posebno trditev, po kateri se razdeli spol med človeštvom. Njegova teorija uči, da se spol ravna po slabšem med starši. Dokazovati skuša to s številkami. Na celem svetu pride redno na 100 dečkov 105 do 106 deklic. To razmerje se spreminja edino le po kaki vojski. Po vojski se rodi namreč več dečkov. Ta čudni pojav pojasnjuje van Simtov zakon. Ker gredo mladi in zdravi ljudje na vojsko, ostanejo doma slabiči in starejši možje, in vsled tega se rode večinoma dečki. Narava se je baje pobrigala za slabejše, ki so v nevarnosti, da umro, zato jim da naslednika. Ako starec vzame mlado ženo, pridejo iz takega zakona večinoma dečki. To dokazuje tudi Sadlerjeva statistika, ki izkazuje, da pride na 1000 deklic 865 dečkov, ako je oče mlajši od matere; 948 dečkov, ako sta oče in mati enake starosti; 1037 dečkov, ako je oče starejši 1—6 let; 1267 dečkov, ako je 6—11 let starejši; 1474 dečkov, ako je oče 11 do 16 let starejši in 1632 dečkov, ako je več kot za 16 let starejši. Ako je oče za več kot 18 let starejši, pride 200 dečkov na 100 deklet. Menda pa tudi ta učenjak tega starega vprašanja ne bo rešil.

Najhitrejši ognjegasci so vsekakor v Njujorku. «Matin» opisuje alarm njujorskih ognjegascev. Ko je udaril požarni zvon, odpele so se avtomatične verige, na katerih so pripeti konji v hlevu, in pametne živali so se same postavile pred vozove z brizgalnami. S stropa se spusti mehanično na konje oprava in v par sekundah je vse pripravljeno za odhod. Ognjegasci, ki stanujejo v tretjem in četrtem nadstropju tistega poslopja ter so vedno pripravljene, si prihranijo stopnice, temveč se spuste takoj pri alarmu po gladkih bakrenih drogih ter poskačejo čudovito hitro z drogov naravnost na svoje sedeže na vozovih. «Matinov» poročevalec je opazoval celo akcijo z uro v roki ter konstatiral, da je od alarmnega signala pa dotlej, da so vozovi

z brizgalnami že zdrdrali na ulice, poteklo ravno 34 sekund. A nadzornik ognjegascev je ognjegasce se okregal, češ, da so prepočasni, ker so potrebovali štiri sekunde preveč.

Kdo se dopade milijonarkam. Bridgeport, Conn., 30. aprila. Že dalje časa je imel Henry Johnson Lord, bogati posestnik konj in milijonar v Bridgeportu, na sumnji svojega črnega kočijaža, da mu hodi pri njegovi ženi v zelje. Ko je še dobil Lord kopico zaljubljenih pisem v miznici svoje žene, ki jih je slednja pisala črnemu kočijažu, je pa Lord obupal in zahteval razporoko od svoje žene. Da je Lordova žena črnega Amorja res ljubila, da, skoro obožavala, se razvidi iz sledečega pisma: «Moj biser in ljubček Harry! Prosim te, potrpi, ljubček, ne zapusti me. Veš namreč, biser moj, da si mi nekega dneva omenil, da me ne boš opustil, ker veš, da si edini, katerega jaz ljubim. Vse na svetu, kar imam, bi dala tebi. Vem, ljubček, da ostaneš pri meni, če te prosim. V soboto, če ti odideš, bom popolnoma sama. S kom se naj kratkočasim, če ne s teboj. Brez tebe umrem. Prosim te še enkrat, ne zapusti me. Popolnoma tvoja lastna, ki tebe bolj ljubi kot samo sebe.» Lord je spoznal svojo ženo v New-Yorku, ko je ravno prišla iz kolegija; hči je neke družine iz juga, ki je znana po lepih ženskah. Zamorec, katerega je Lord vzel v službo, ker je bil jako vešč pri konjih, je črn kot vrag, toda krasne rasti. Kmalu ko je prišel črnc k Lordu, so prišli ljudje z raznovrstnimi govoricami, ki so se tikale Lordove žene in zamorca. Tudi Lordu se je pričelo kmalu svitati. Lastnoročno je Lordova žena, dasi milijonarka, pospravljala zamorčevo posteljo in nekega dne jo je njen mož presenečil, ko je prala črnceve nogavice. Družina ima stiri letno deklico, katero Lord zahteva za sebe.

Epilepsija. Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj knjigo o tem. 52-10 Dobi jo zastojⁱⁿ poštne prosto v 7
Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.
(Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Hranilnica in posojilnica

v Borovljah

uraduje vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne v hiši št. 50.

== Vloge se obrestujejo po 4% ==

Izposojila se dajejo proti plačilu 4³/₄% obresti. 13 52-2

Med tednom dajeta pojasnila ravnatelj posojilnice gosp. **Ludovik Borovnik** v Borovljah in tajnik gosp. **Mihael Turk** v Resnici.

Lovske puške

^B vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča 52-6

Prva borovska tovarna orožja

PETER WERNIG

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštne prosto.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4¹/₂%

od dne vloge do dneva vzdiga.

☒ Kolodvorska cesta št. 27. ☒

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije. **Eskompt in inkasso menlo. :: Borzna naročila.**

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8.— za komad. 1 52-11

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.